

А. О. Сабатин, О. В. Савченко

Одеський суперфосфатний завод

ОДЕСЬКИЙ СУПЕРФОСФАТНИЙ ЗАВОД – підприємство хімічної промисловості. Історію веде від 1885, коли за сприяння одес. підприємця А. Бродського розпочато будівництво заводу з виготовлення хім. продуктів. У цьому ж році в сірчано-кислот. відділенні освоєно виробництво першої продукції – сірчаної кислоти. Технол. процес був нескладним: осн. устаткування та апаратуру становили невеликі печі для спалювання сірки, т. зв. вежа Гловера, 2 камери, колони насичення нітрат. парів слабкою сірчаною кислотою, ємності для зберігання готової продукції. 1886 завершено будівництво ще однієї будівлі, де розміщено виробництво соляної, оцтової та азот. кислот, а також мідного купоросу. 1888 вироб. процес на заводі забезпечували 4 парові машини (по 35 к. с. кожна) та вітряний двигун (14 к. с.). Встановлено нове устаткування – водяні й повітр. помпи, 2 свинц. камери, велика піч для вироблення сульфату. Підпр-во за рік виготовило (у пудах) 50 тис. сірчаної, 20 тис. соляної, 1000 азот. кислоти, 8 тис. кристаліч. соди, 12 тис. сульфату, 8 тис. заліз. купоросу. Одним із осн. видів продукції була сірчана кислота (одержували камер. способом), яку використовували переважно в суперфосфат. цеху заводу. Готову продукцію, після нетривалого дозрівання на складі, фасували в мішки, потім зашивали й вантажили у вагони. У рад. період підприємство націоналізовано і перейм. в О. с. з., спеціалізувався на виробництві гранульов. суперфосфату, у 1990-х рр. – приватизовано і на його базі 1996 створ. ВАТ «Олімп-Круг» (від 2011 – ПАТ, від 2016 – ТОВ). У структурі – цех мідного купоросу, що є осн. продукцією, та допоміжні цехи (ремонтно-мех., транспорт., механізації, енергоцех тощо). У 2000-х рр. обсяги виробництва становили 1800–1900 т мідного купоросу, понад 40 % – експортовано в Молдову, Грузію та ін. Серед ін. видів продукції – фунгіцид купросил, кальцинов. та кауст. сода, заліз. купорос, мінерал. добрива. Кількість працівників (2021) – бл. 200 осіб. Ген. дир. – Л. Артемович.

Бібліографічний опис:

Одеський суперфосфатний завод / А. О. Сабатин, О. В. Савченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75027>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).